

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

12. september 2025

Kommissionens meddelelse om en handlingsplan for europæisk kemikalieindustri

KOM(2025) 530

Nyt notat

1. Resume

Europa-Kommissionens offentliggjorde den 8. juli 2025 en meddelelse om en handlingsplan for europæisk kemikalieindustri. Målet er at styrke sektoren, som vurderes afgørende for EU's industrielle konkurrenceevne og grønne omstilling. Der er endnu ikke modtaget en dansk sprogversion af meddelelsen.

Handlingsplanen fokuserer på fire søjler: 1) Sikring af modstandsdygtighed og opretholdelse af kritisk produktion i EU, 2) sikring af energiforsyning gennem lavere energipriser og tiltag til at støtte til dekarbonisering, 3) markedsadgang og innovation, 4) regelforenkling for at reducere virksomheders byrder.

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser og vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet.

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter generelt tiltag, der kan styrke EU's konkurrenceevne og reducere byrderne for europæiske virksomheder.

2. Baggrund

Kemikalieindustrien er EU's fjerde største produktionssektor og leverer til mere end 96 pct. af alle industriprodukter. Branchen står dog over for markante udfordringer, herunder et fald på 50 pct. i globale markedsandele siden 2003, hvilket bl.a. skyldes kinesiske producenters fremkomst. Sektoren er også udfordret af høje priser på energi, som udgør 75 pct. af de samlede produktionsomkostninger, hvilket gør dem mindre konkurrencedygtige over for producenter fra andre verdensdele. Udviklingen har bl.a.

ført til, at mere end 20 større produktionsanlæg i EU er lukket i løbet af de sidste to år.

I handlingsplanen peges også på behovet for at skifte til en ren og cirkulær økonomimodel, der omfatter innovation, styrkelse af den globale konkurrenceevne og sikrer beskyttelsen af sundhed og miljø.

På denne baggrund lanceres handlingsplanen med en række konkrete tiltag, der skal sikre den europæiske kemikalieindustri konkurrenceevne og overlevelse.

3. Formål og indhold

Handlingsplanen er bygget op omkring fire søjler, bl.a. med følgende væsentlige initiativer af både lovgivnings- og ikke-lovgivningsmæssig karakter:

1) Modstandsdygtighed og opretholdelse af kritisk produktion i EU:

- Etableringen af en "Critical Chemicals Alliance" i fjerde kvartal 2025, der har til formål at monitorere globale markeder, fremme investeringer samt identificere produktionsanlæg i Europa, som er kritiske for EU's strategiske målsætninger
- Nye frihandelsaftaler eller sektoraftaler, hvor frihandelsaftaler ikke er mulige, der skal skabe bedre adgang til eksportmarkeder
- Brugen af de defensive handelsinstrumenter til at beskytte EU-producenter mod urimelig konkurrence
- Øget overvågning og håndhævelse af EU's kemikalielovgivning og kontrol af import, via integration af REACH og toldregler, som blandt andet skal lukke smuthuller for import af produkter, der ikke overholder EU-standarder, særligt via onlineplatforme og uregulerede onlineformidlere.

2) Sikring af energiforsyning gennem lavere energipriser, støtte til dekarbonisering og overgangen til cirkulær økonomi:

- Vedtage en EU bioøkonomi-strategi, der fastlægger vision og retning for at øge fremstillingen af bæredygtige biobaserede materialer og udvikle bioteknologier
- Fremsætte en cirkulær økonomi-regler, der skal stimulere markedet for sekundære råmaterialer og for kemikaliers cirkularitet
- Fremme kemisk genanvendelse under engangsplastdirektivet
- EU's statsstøtteretningslinjer under ETS skal opdateres til at omfatte flere kemisektorer, så industrien herigennem kan opnå kompensation for høje energipriser
- Adressere udfordringer i godkendelsesprocedurerne i henholdsvis miljøomnibus og den kommende Industrial Decarbonisation Accelerator Act samt lette netadgangen til elektrificeringsprojekter i energiintensive industrier

- Vedtagelsen af en delegeret retsakt, der skal fremme brugen af kulstoffattig brint, som kan erstatte naturgas og andre former for fossile brændsler i kemikalieindustrien.

3) *Markedsadgang og innovation:*

- Efterspørgslen på europæisk producerede produkter skal øges gennem krav om europæisk produceret indhold og krav til modstandsdygtigheds- og bæredygtighedsdygtighed i udbud i det kommende forslag til "Industrial Decarbonisation Accelerator Act"
- For at styrke innovation vil der blive udarbejdet en plan for udfasning af dyreforsøg, skabt incitamenter til at fremme brugen af nye materialer i kemikalieindustrien. Derudover vil der blive oprettet en række innovationshubs for at fremme brugen af bæredygtige kemikalier.

4) *Forenkling af regulering for at reducere virksomheders byrder:*

- Der er fremsat en sjette forenklingsspakke med fokus på kemikalielovgivning. Den indeholder bl.a. reviderede krav til skriftstørrelser og linjeafstand for mærkning af farlige kemikalier omfattet af EU's forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen)
- Regler under EU's kemikalielovgivning (REACH) vil blive tilpasset for at forenkle og sikre hurtigere procedurer for industrien
- For at bidrage til klarhed og virksomhedernes investeringssikkerhed vil et forslag om selvstændig regulering af det europæiske kemikalieagentur, ECHA, styrke agenturet, med mål om, at det mere effektivt kan løfte sit ansvar og levere rettidige videnskabelige vurderinger
- For at støtte udfasning af PFAS foreslås et forbud i forbrugerprodukter og anvendelser i industrien, der ikke anses for kritiske. Der vil i den forbindelse blive oprettet en EU-dækkende overvågningsramme
- Arbejdsmiljø og sundhed fremhæves som et centralt tema i forbindelse med fremsættelsen af flere initiativer.

4. **Europa-Parlamentets udtalelser**

Europa-Parlamentet har på nuværende tidspunkt ikke udtalt sig om meddelelsen.

5. **Nærhedsprincippet**

Ikke relevant.

6. **Gældende dansk ret**

Ikke relevant.

7. **Konsekvenser**

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. De konkrete initiativer i handlingsplanen kan have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske konsekvenser, som

vil blive beskrevet nærmere, når initiativerne fremsættes. Meddelelsen vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 9. juli 2025 med frist for høringssvar den 14. august 2025 samt i EU-specialudvalget for miljø den 10. juli med frist for høringssvar den 14. august 2025. Der er modtaget høringssvar fra Branchehuset, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Forbrugerrådet TÆNK, Kemi & Life Science, Kosmetik- og Hygiejnebranchen samt Landbrug & Fødevarer.

Branchehuset velkommer EU-Kommissionens handlingsplan for den europæiske kemikaliesektor samt de fremsatte forslag til ændringer af ECHA-mandatet og de fremsatte omnibusforslag. De støtter en forsimpning af reglerne på kemikalieområde under forudsætning af, at man bibeholder et risikobaseret og højt beskyttelsesniveau. For så vidt handelspolitik har Branchehuset forståelse for behovet for at adressere unfair handelspraksis. De er imidlertid bekymrede, hvis man ukritisk øger anvendelsen af defensive handelsinstrumenter, da det kan skabe en mere fragmenteret handelspolitik med voldsomme administrative byrder for virksomheder, der indgår i større globale værdikæder. De støtter harmonisering og øge integrationen af kemikaliesektoren på det indre marked herunder en snarlige vedtagelse af en fælles dataplatform for kemikalier. Branchehuset havde gerne set forslag til forenklinger, der rakte udover CLP-forordningen, idet andre dele af kemikalieområdet, herunder REACH, kunne nyde godt af en forsimpning. De ser derfor frem til revisionen af REACH senere på året og håber, at man i den forbindelse vil se nærmere på en simplere og smartere anvendelse af SCIP-databasen.

Dansk Erhverv (DE) anerkender Kommissionens arbejde med at adressere de udfordringer, som den europæiske kemiske industri står overfor og peger på behovet for at styrke konkurrenceevnen og sikre en stærk europæisk produktionsbase. Dansk Erhverv ser gerne at handlingsplanen følges op med initiativer, der reelt kan forbedre virksomhedernes adgang til konkurrencedygtig grøn energi, sikre mere forudsigelige og effektive tilladelsesprocesser samt fremme cirkulære løsninger i den kemiske industri. Dansk Erhverv noterer med tilfredshed, at handlingsplanen fremhæver betydningen af biobaserede alternativer til fossile input i den kemiske produktion. I den forbindelse bør der sikret tæt samspil med Kommissionens kommende Biotech Act. Dansk Erhverv ser positivt på den fremlagte Kemikalie Omnibus VI, som tager et første konkret skridt for at mindske de administrative byrder for branchen, herunder for SMV'er. Dansk Erhverv ser frem til Kommissionens forslag til revision af REACH-forordningen, som bør etablere et moderne og mere strømlinet regelsæt, som fremmer innovation og letter de administrative byrder – især for SMV'er – uden at

gå på kompromis med beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. Endelig er der fortsat behov for, at det samlede regulatoriske rammeværk for branchen fremmer investeringer i nye, bæredygtige produktionsformer og styrke industriens samlede konkurrenceevne på globalt plan.

Dansk Industri (DI) ser handlingsplanen som et vigtigt skridt mod at forenkle og reducere de regulatoriske byrder, der påvirker kemikalieindustrien, samtidig med at sundhed, klima og miljø sikres. DI støtter oprettelsen af en alliance for kritiske kemikalier for bl.a. at beskytte kritisk produktionskapacitet, afhjælpe handelsforvridninger og forstyrrelser i forsyningskæden. DI ser positivt på handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder en styrkelse af overvågningen af import af kemikalier, for at sikre europæiske virksomheder mod unfair konkurrence. DI ser adgangen til energi og alternative klimavenlige energikilder som essentiel for at opretholde den europæiske kemiske industri. DI mener, at en forudsætning for en stærk europæisk konkurrencekraft er en fortsat ambitiøs grøn omstilling i EU. DI bakker op om en kommende bioøkonomistrategi med fokus på opskalering af produktion af biomaterialer og biosolutions. DI ser betydelige muligheder i den kommende 'Circular Economy Act' for at styrke EU's konkurrenceevne, resiliens samt levere på grønne målsætninger. DI foreslår, at Kommissionen ved revisionen af REACH sikrer, en tydelig adskillelse af generel kemikalieregulering fra specifik regulering af arbejdsmiljøet, så det undgås at grænseværdier bliver mere restriktive, end hvad der sagligt kan begrundes på de enkelte arbejdspladser. DI støtter et europæisk forbud mod PFAS i forbrugerprodukter. Der er dog industrielle anvendelser, hvor det endnu ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at erstatte en række af de materialer, der defineres som PFAS. Derfor skal det sikres, at der kan findes brugbare alternativer, før der stilles krav om endelig udfasning.

Forbrugerrådet Tænk anbefaler regeringen, at være meget opmærksomme på at sætte forbrugerbeskyttelsen højt og sikre, at den ikke sænkes, men tværtimod styrkes, i udviklingen af EU's kemikalielovgivning, Forbrugerrådet Tænk noterer, at Kommissionen forsikrer, at de ønsker at sikre "...the protection of human health and environment", og vi hilser styrkelsen af ECHA, revisionen af REACH og øget kontrol og markedsovervågning velkommen. Men Forbrugerrådet Tænk er samtidig bekymrede fordi det primære fokus i handlingsplanen er lagt på forenklinger og lempelser, der primært kommer den kemiske industri til gavn, og at dette fokus både kan medføre væsentlige forringelser og udelade tiltrængte opgraderinger af forbrugerbeskyttelsen. Det er derfor helt afgørende, at EU prioriterer maksimal beskyttelse af miljø og mennesker frem for forenklinger for industrien i deres indsats for at modernisere kemikalielovgivningen.

Kemi & Life Science værdsætter Kommissionens arbejde med at adressere de stigende udfordringer, som den europæiske kemiske industri står

overfor og peger på behovet for at styrke konkurrenceevnen og sikre en stærk europæisk produktionsbase. Kemi & Life Science opfordrer til, at handlingsplanen følges op med initiativer, der reelt kan forbedre virksomhedernes adgang til konkurrencedygtig grøn energi, sikre mere forudsigelige og effektive tilladelsesprocesser samt fremme cirkulære løsninger i den kemiske industri. Kemi & Life Science ser desuden positivt på den fremlagte Kemikalie Omnibus VI, som tager et første konkret skridt for at mindske de administrative byrder for branchen, herunder for SMV'er. Kemi & Life Science ser frem til Kommissionens forslag til revision af REACH-forordningen, som bør etablere et moderne, enklere og mere strømlinet regelsæt, som fremmer innovation og letter de administrative byrder – især for SMV'er – uden at gå på kompromis med beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. Endelig er der fortsat behov for, at det samlede regulatoriske rammeværk for branchen simplificeres, så det kan fremme investeringer i nye, bæredygtige produktionsformer og styrke industriens samlede konkurrenceevne på globalt plan.

Kosmetik- og hygiejnebranchen hilser EU-Kommissionens handlingsplan for den europæiske kemikaliesektor velkommen og støtter dens ambition om at reducere de administrative byrder, som hæmmer branchens konkurrenceevne og innovationskraft. Branchen opererer i et af verdens mest regulerede markeder og det er afgørende, at reglerne forenkles og gøres mere forudsigelige for at fremme innovationen og understøtte den grønne omstilling. De bakker op om planens forslag om at strømline lovgivningen via omnibusser, herunder Omnibus VI, som er et konkret skridt mod et mere forenklet regelsæt. Det er vigtigt at kontrol og håndhævelse styrkes for at sikre en fair konkurrence med virksomheder fra tredjelande. De ser frem til en målrettet revision af REACH og fremhæver vigtigheden af, at SCCS bevarer sin uafhængighed for at sikre kosmetikforordningens grundlæggende principper om sikkerhed. Endelig støtter de ambitionen om at begrænse PFAS i kosmetik og understreger behovet for regulering af e-handel fra tredjelande, så produkter med uønskede stoffer ikke frit kan sælges til europæiske forbrugere.

Landbrug & Fødevarer er positive overfor handlingsplanens initiativer i forhold til forurening med PFAS, om end de er mindre vidtgående end den danske PFAS-handlingsplan. Det er særlig vigtigt at fremme kvalificerede EU-grænseværdier for PFAS i fødevarer samt at øge viden om forekomst i fødevarekæden. Landbrug & Fødevarer mener, at det skal være nemmere og hurtigere at opnå en miljøgodkendelse for alle virksomheder, som er omfattet af IE-direktivet, ikke kun virksomheder i kemikaliebranchen. Landbrug & Fødevarer støtter handlingsplanens fokus på at fremme biobaserede råstoffer som alternativ til fossilt-baserede råstoffer og ser et stort potentiale i udvikling af en cirkulær bioøkonomi. Landbrug og Fødevarer er positive overfor at lette markedsadgangen for biologiske bekæmpelsesmidler, men det kan ikke stå alene. Generelt er der brug for at gøre

godkendelsessystemet for alle plantebeskyttelsesmidler mere tidssvarende og agilt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne er generelt enige om behovet for at forenkle EU-regler og styrke EU's konkurrenceevne. Derfor forventes der generelt opbakning til handlingsplanens ambitioner. Der forventes dog forskellige holdninger til handlingsplanens konkrete initiativer, herunder balancen mellem industriens konkurrenceevne og hensyn til beskyttelse af sundhed og miljø.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter generelt tiltag, der kan styrke EU's konkurrenceevne og reducere byderne for europæiske virksomheder.

For så vidt angår de konkrete tiltag i handlingsplanen finder regeringen det vigtigt, at byrdelettelser ikke sker på bekostning af hensyn til beskyttelsen af sundhed og miljø. En konkret vurdering heraf vil ske, når de enkelte tiltag fremsættes.

Derudover støtter regeringen tiltag, der effektivt er med til at lukke smuthuller for onlineplatforme og uregulerede onlineformidlere, der sælger produkter, som ikke lever op til EU-kemikaliereregulering.

Derudover finder regeringen det vigtigt, at initiativer, der kan påvirke den internationale samhandel, fx anvendelsen af defensive handelsinstrumenter og tiltag til at øge efterspørgslen på europæisk producerede produkter, er i overensstemmelse med gældende WTO-regler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.